

တၢ်မၤကျွန်ဖိ အစၢၢ်ထး အခ်ီပညီမဲ့ၢ်ဒ်လဲဉ်•

လါယူၤလံ 2022

ကီးစ်ဉ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီ လိဉ်ဘဉ်ဝဲလၢ ဖိသဉ်လၢ Vermont ခဲလာ် ကဘဉ်ဒိးမၤကွၢ်သးလၢ စၢဂ်ထးအဂ်ီ၊ ဖဲအသးနံဉ်အိဉ် 1 နံဉ် ဒီးတဘို၊ ဖဲ 2 နံဉ်နှဉ်လီၤ စၢ်ထးအပတိၢ် လၢအပူးဖျဲးဒီတၢ်ဘဉ်ယိဉ်နှဉ် တအိဉ်နီတခါဘဉ်. စၢ်ထးမးဘဉ်ဒိဖိသဉ်ဒီးဖျါလၢအိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ့ဒံးဝဲသဲ့လီး- စၢ်ထးမးဘဉ်ဒိဖိသဉ်အတၢ်ဒိဉ်ထီဉ်, သက်ာ်ပဝး ဒီးတၢ်သဲ့တၫ်ဘဉ်လၢကမၤလိသဲ့တၢ်အဂ်ီၢလီး- ကျဲထဲတဘိလၢကသဲ့ဉ်ညါဘဉ်လ၊ မ့ါ်နဖိဒိးန့ာ်ဘဉ်စၢစ်းအဂ်ီးနှဉ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်မၤကျွာ်သွံ့ဉ်န့ဉ်လီး-

ဖိသဉ်တဖဉ် ညီနုါ်တၢ်မၤကွါ်အီးခီဉ်ထံးဆိကတၢါ်တဘိုုလ၊ တါ်ဆဲးစုမုါ်သွံဉ် - တါ်ဟံးနုါ်သွံဉ်စုးကိာ်ဖိလ၊စုမါ်ခိဉ် ခီဉ်နာဉ်ခံ မှတမှါ ခီဉ်မုါ်ဒိဉ် - ဖဲဖိသဉ်လဲးဒိုးကျွာ်သးဖဲပုံးထီဉ် 1 ဒီး 2 နှံဉ်နှဉ်လီး

တါ်မ့ါ်ထံဉ်န့ါ် စာါ်ထးလာနဖိအသွံဉ်ကျါနှဉ်, တါ်ကဘဉ်အီးထွဲကွါ်ထွဲအီး (မ့တမ့ါ)တါအစားအီး ကဘဉ်တါသမံသမီးကွါ်အီးအသီတဘျီ ဃှာ်ဒီး သွံဉ်ကူးအကျိုးတါ်မးကွါ်နှဉ်လီး. တါ်မးကွါ်အီး စူးကါသွံဉ်လာ သွံဉ်ကူးအကျိုးအပူး (အါစုအါဘျီနှဉ် လာစုဒုဉ်လိုး) နှဉ်လီး. တါ်မးကွါ်လ၊ သွံဉ်ကူးကျိုး အါတက္စါဘဉ်လီးတီါ်ဝဲလီး•

နမၤတၢ်မနုၤသလဲဉ်ႋ

- တာ်လဲးဒိုးမာကျွှာ်ဘဉ်နဖိလာစား်ထားအင်္ဂါ မှာ်တာခြာ်ထံးဆိုကတား်လီး နမာအီးသွဒ်အံး.
- နဖိသွံဉ်စာ၊်ထးပတီ၊်အံး မ့၊်အိဉ်ဖဲ 3.5 µg/dL (မဲဉ်ခြိဉ်ဂရဲၤ(မ်) လာတဒဲဉ်စံဉ်လံထာဉ်အပူး) နှဉ်ဒီး, ရဲဉ်ကျဲးတာ်ဆာကတီ၊်လာ သွံဉ်ကာ့ကျိုးတာ်မာကွာ်အင်္ဂါတကာ့်၊.
- စား်ထးပတိၢ်လ၊ နဖိအသွံဉ်ကျါအိဉ်ထဲလဲဉ်ဘဉ်ဆဉ် မၤနာ်ပား်သး လာကဘဉ်ဒီသဒၢနဖိလာတၢ်ဒိႏန့ာ်ဘဉ်က်စား်ထးအင်္ဂါတက္၊ ကွစ်ဖဲ healthvermont.gov/lead မဲ့တမ့ာ် ကိုးလီတဲစိဆူ Healthy Homes Lead Poisoning Prevention Program (တၢ်ဒီသဒာဟံဉ်ပူးဃီပူးဆူဉ်ချဲ့တာ်ပူးဖျဲးဒီးစား်ထးတစ်ုဉ်တာ်တိာ်ကျဲး) ဖဲ 802-863-7220 မဲ့တမ့ာ် 800-439-8550 တက္ခါ-

တၢ်မၤကျွန်ဖိ အစၢၢ်ထး အခ်ီပညီမှၢ်ဒ်လဲဉ်•

လါယူၤလံ 2022

စၢါထးလၢတၢ်ဆဲးစုမုၢ်သွံဉ် အစၢ	တၢ်ဟ်ဂၢၢ်ဟ်ကျၢၤ တၢ်မၤကွၢ်အစၢလၢသွံဉ်က္ၤကျိုၤအခါဖဲလဲဉ်	
တၢ်မၤကွၢ်စၢၢ်ထးတဖျါဘဉ် (DL)	တလိဉ်ဘဉ်တၢ်ဟ်ဂၢၤ်ဟ်ကျားဘဉ်• တၢ်မၤကွၢ်စၢၢ်ထးတဖျါလၢ နဖိသွံဉ်အပူးဘဉ်•	
DL - 3.4 μg/dL	တြ်းဆုံးထွဲကွြ်ထွဲအီးဆူညါ 6 လါ ဃှာ်ဒီးတြ်မၾကွြ်အဂၤတဘျိ• စၢြထးအိဉ်လၢနဖိအသွံဉ်ကျြစ္၊ဒိဉ်မးလီၤ- ကျွာ်သမံသမိးဘဉ် စၢြထးအိဉ်အလီ၊ ဒ်သိးကဒီသဒၢကွံာ်နဖိအစၢြထးအါထီဉ်အဂ်ီးတက္စ္ပါ•	
3.5 - 9 µg/dL	1 လါတုၤ 3 လါ. တါမ့်၊ဟ်ဂၢါဟ်ကျၢၤအီၤန္ဉာ်, နဖိအစၢါထးအိဉ်အါန့်၊ပုၤဖိသဉ်ညီနုါ်အဂၤလီၤ· မၤဟိတွဲတါမၤအကျဲပတီါလၢကမၤစုၤလီၤစၢါထးတက္၊်· ဆူဉ်ချ့ဝဲၤကျိၤ ကဆဲးကျၫနၤ ဒ်သိးကဃုထံဉ်စၢၤနၤစၢါထးအလီါ်နုဉ်လီၤ·	
10 – 44 μg/dL	2 နွံတုၤ 1 လါ• တါမ့်၊ တဂ်ာ ကျေးအီးနှဉ်, နဖိအစာ်၊ ထားအိဉ်အါနှဉ်လီး• နၤဒီးနကသံဉ်သရဉ် ကြားမာတါလအဆိအချဲ့ ဒ်သီးကမာရာလီးကွံာ် စာ်၊ ထားကဲထီဉ်သားအလီါ တဖဉ်ဒီးတာဉ်ပီဉ်တာ် ဒီးနဖိအတါ် အီဉ်တာ် အီ, နီးခိတာ် ဒိဉ်ထီဉ်ထီထီဉ်ဒီး တာ်လဲးထိဉ်လဲးထီအဂ့်၊ တက္ခါ• ဆူဉ်ချဲ့ဝဲးကြိုး လဲးပားအိဉ်သက်းဘဉ်နဟံဉ် ဒ်သီးကဃုစားဘဉ် စာါ်ထားကဲထီဉ်သားအလီါ်ဖဲလဲဉ် သုနှဉ်လီး•	
45 – 59 μg/dL	48 နဉ်ရံဉ်	တာ်မ့ာ်ဟ်ဂၢာ်ဟ်ကျားအီးနှဉ်, နဖိဘဉ်ဒိးကွာ်သးလာဆူဉ်ချ့တာ်ကူစါယါဘျါတဘျီယီနှဉ်လီး• တာဉ်ပီဉ်သကိးတာ်ဒီးနကသံဉ်သရဉ် ဒီးမးစုးလီးစာာ်ထးအလီာ်တဖဉ်တဘျီယီတက့ာ်•
60+ μg/dL	တဘျီဃီႋ	ဆူဉ်ချ့ဝဲးကျိုး လဲးပားအိဉ်သကိးဘဉ်နဟံဉ် ဒ်သိးကဃုစၢးဘဉ် စၢဂ်ထးကဲထီဉ်သးအလိၢ်ဖဲလဲဉ် သ့နှဉ်လီၤ·
တါ်မၤကွါ် လၢတါ်ဆဲးစုမုါ်သွံါ်အစ		ခြင်လ၊ တါကဘဉ်ဟ်ဂၢါဟ်ကျ၊ၤအီၤလ၊အဆိအချ့လ၊တါမၤကွါ်သွံဉ်က္၊ကျိုထဲလဲဉ်နှဉ်လီး စ၊အံးနှဉ် µg /dL မုါ်နံးမုါ်သီ

ကဘဉ်ဒီသဒၢက္ဂံာ်နဖိလၢစၢါ်ထးအင်္ဂါဒ်လဲဉ်

လ၊ Vermont, စၢ်ထးတစ်စုဉ် အါတက္နာ်ဟဲလ၊ တာ်ယူာ်လီးဘဉ် စၢာ်ထးကမှံးကမှီလ၊ကွာ်ထံဉ်အီးတဖျါ လ၊တာ်လီးတအိးဒီး ကသံဉ်ထံခဲဉ်လွှဲာ်လီးတအိးနှဉ်လီး•

တၢ်ကမူဉ်ဖိးတံၢ်သးလၢစုမုၢ်တဖဉ်ဒီးတၢ်ဖိတၢ်လံးတဖဉ်လၢဖိသဉ်ထာနုာ်အီးဆူအကိာ်ပူးနှဉ်လီး· ဟံဉ်ဃီတဖဉ်လၢသူဉ်ထီဉ်သးတချုး 1978 ဖျါလာအိဉ်ဒီးစၢာ်ထးလာကသံဉ်ထံခဲဉ်လွှဲါ်နှဉ်လီး· အအံးမ့ာ်တၢ်ဒီးသဒာစၢာ်ထးတာ်စုဉ်လာနမၤအီးသ့-

တၢ်ဘိုဘဉ်မၤဂ့ၤ

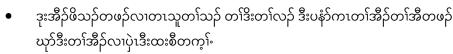
- သမံသမ်းကျွာ်ကသံဉ်ထံခဲဉ်လွှဲါတၢ်လီးဟိတၢ်လီးတအိး, တၢ်တဲးဖူး မဲ့တမ္နာ် လီးကမှုဉ်တကဲ့ါ
- ဆီလီးပဲတြီဖိတာ်ဆုလီးအလီာ်ဘဉ်ဂ္နာဂ္နာ ဒ်သီးတာ်မာကဆိုဘဉ်အဖံးခိဉ်န့ာ်ညီတကာ့်၊
- စူးကါ တၢ်ပူၤဖျဲးဒီးစၢ်ထး ကျိၤကျဲ ဒ်အမ့ၢ် စးခိဉ်မဲးထူးတၢ်မဲာ်ဖံးခိဉ်ဒီးတၢ်ထူးကွံာ်တၢ်မှုဉ်ကမှီတက္ၢ်

တၢ်မၤကဆို

- စူးကါထဲ စဲးဆူးတၢ်ကမှုဉ် လၢအိဉ်ဒီး HEPA နီဉ်ပုံၢ် ဒီးဆူးအီၤကယီကယီတက္ခါ•
- နီဉ်ထူးစီဉ်ထံဒီးစူးကါနီဉ်ထွါစှဉ်စီဉ်လၢပဲတြီဖိနာဉ်ထံးဒီးမဲာ်ဖံးခိဉ်တက္နာ်
- ဘုဉ်လီးခ်ီဉ်ဖုံးလၢပဲတြီမ်ာ်ညါ ဒ်သီးကဟးဆုံးဟီဉ်ခိဉ်ဒီး တၢ်ဘဉ်အာဘဉ်သီနှာ်လီးဃှာ်ဒီးစာါ်ထးတက္နာ်
- သ့ကဆိုဖိသဉ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲဖိတဖဉ်ခဲအံးခဲအံး လၢကမၤစီကွာ်စာါ်ထးကမှုဉ်လၢကျွာ်အီးတထံဉ်တက္နာ်-

အီဉ်တၢ်ဂ့ၤလၢတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ္ဂီၢ်

- သူဉ်တၢ်ဒိုးတၢ်လဉ်ဒီးတၢ်အီဉ်အဂၤလၢကရၢ်လၢပူးဖျဲးဒီးစၢ်ထးတက္•်
- သ့ကဆိုဖိသဉ်အစုခဲအံၤခဲအံၤ လီၤဆီဒဉ်တၢ် ဖဲတချုးအီဉ်တၢ်, မံအိဉ်ဘုံး ဒီးနုာ်လီၤမံအခါတက္ၢ်•
- ဒူးအီဉ်ဖိသဉ်တဖဉ် တၢ်အီဉ်ကစဲးကစိးဒီးတၢ်အီဉ်တၢ်အီလၢစီၢိနီးခိဉ် မ့တမ့ၢ် လၢအလိၢ်ဆ္ဉ်ခ်နီးထီခီဉ်တက္စ္ပါ-

ကဘဉ်ဒီသဒၢက္ဂံာ်နဖိလၢစၢါ်ထးအင်္ဂါဒ်လဲဉ်

ကျွဉ်စူဉ်ဘဉ် စၢါ်ထးဟဲအလီါ်လ၊အဂၤတဖဉ်

တၢ်ထံဉ်န့်၊ စၢ်ထး သစ္စ္ပါက်ီးလ၊ဟီဉ်ခိဉ် ထံ ဒီးပနာ်တၢ်ကၤတဖဉ် ဒ်အမ့်၊ သိုးမဲ တၢ်ဂဲၤလိာ်ကွဲ ဒီးတၢဖြတၢ်လံၤလီးလံၤတဖဉ်နဉ်လီၤႋ

- မၤကျွာ်ဘဉ်စၢာ်ထးလၢနထံအီတက္နာ်- ကျွာ်အါထီဉ်တာ်ဂ့ာ်-<u>healthvermont.gov/water/lead</u>
- လူလီၤထံတုၤလၢအခုဉ်တစု လၢတၢ်ဖီအီဉ်တ္၊အီဉ်, တၢ်အီထံဒီးတၢ်တဲ့တၢ်အီဉ်တၢ်အီအဂ်ီၢတက္စ္ပါ•
- ပျဲဖိသဉ်ဂဲၤလိာ်ကွဲလၢဟီဉ်ခိဉ်ကျါလဲကဲ ဘူးဒီးကျဲမှၢိဳးဟံဉ်လီၢ်လံၤတဖဉ်တဂ္ၤ•
- ပျဲဖိသဉ်ဂဲၤဒီးသိးမဲထးတဖဉ်တဂ္ၤ-
- ဟ်ဃာ်တၢ်အီဉ်တၢ်အီလၢထးဝါဒၢ မ့တမ့ၢ် သပၢၤဟီဉ်ခိဉ်တဖဉ်လၢအိးထီဉ်သးတဂ္ၤ-
- ဒူးအိဉ်ယံးဖိသဉ်တဖဉ်ဒီးတၢ်ဖံးတၢ်မာမှာ်သးတဖဉ် ဒ်အမ့ၢ် တၢ်မာနီဉ်ဘျုးသဉ်တဖဉ် မ့တမ့ၢ် မဲာ်ထံကလာအလွှဲာ်တဖဉ် တကာ်•
- ဟ်သူဉ်ဟ်သးပနံာ်တၢ်ကၤတဖဉ်လၢ တၢ်ထၢဖိုဉ်က္၊အီးခ်ီဖို Consumer Product Safety Commission (ပနံာ်တၢ်ကၤအတၢ်ပူးဖြဲုးဒီးတၢ်လီၤဘဉ်ယိဉ်လၢပုၤပု့၊စူးကါတၢ်ဂ်ီၫကရာ) (<u>www.cpsc.gov</u>) တက္[႞]•

What Your Child's Lead Test Means

July 2022

State law requires that all Vermont children are tested for lead at age 1 and again at age 2 There is no safe level of lead in the body. A child can be hurt by lead and still look healthy. Lead can harm a child's growth, behavior, and ability to learn. The only way to find out if your child has been exposed to lead is with a blood test.

Children are usually first tested with a capillary test – a small amount of blood taken from a finger, heel or toe – at their 1- and 2-year-old well child visits.

If lead is detected in your child's blood, they may need to be monitored or the result may need to be checked again with a venous test. This test uses blood from a vein (often in the arm). The venous test result is more accurate.

What can you do?

- Getting your child tested for lead is the first step. You did this!
- Schedule a venous test if your child's level is 3.5 μg/dL (micrograms per deciliter) or higher.
- No matter what your child's blood lead level is, learn how to protect your child from being exposed to lead. Visit healthvermont.gov/lead or call the Healthy Homes Lead Poisoning Prevention Program at 802-863-7220 or 800-439-8550.

Capillary Blood Lead Result	When to confirm with a venous blood test		
No detected lead (DL)	No Confirmation needed. There is no detected lead in your child's blood.		
DL - 3.4 μg/dL	Monitor over the next 6 months with another test. There is very little lead in your child's blood. Review sources of lead to keep your child's lead level from rising.		
3.5 - 9 µg/dL	1 month to 3 months. If confirmed, your child has more lead than most children. Take steps to reduce sources of lead. The Health Department will contact you to help you find sources of lead.		
10 - 44 μg/dL	2 weeks to 1 month. If confirmed, your child's lead level is high. You and your doctor should act quickly to reduce sources of lead and discuss your child's diet, growth and development. The Health Department can visit your home to help you find where lead may be coming from.		
45 – 59 μg/dL	48 hours	If confirmed, your child will need medical treatment right away. Consult with your doctor and reduce lead sources immediately. The Health Department can visit your home to help you find where lead may be coming from.	
60+ µg/dL	Immediately		
The higher the capillary test result, the more urgent the need to confirm with a venous test.			
Your child's test result µg /dL Date			

How to Protect Your Child From Lead

In Vermont, most lead poisoning comes from swallowing invisible lead dust that comes from peeling and chipping paint. The dust clings to fingers and objects that children put in their mouths. Houses built before 1978 likely have lead paint. Here's what you can do prevent lead poisoning:

Maintain

- Check for chipping, peeling, cracked or disturbed paint.
- Install window well inserts to provide a smooth cleaning surface.
- Use lead-safe work practices such as wet sanding and wet scraping.

Clean

- Use only a vacuum with a HEPA filter, and vacuum slowly.
- Wet mop floors and use wet disposable towels on windowsills and surfaces.
- Leave shoes at the door to avoid tracking in soil that contains lead.
- Wash children's toys often to remove invisible lead dust.

Eat healthy

- Serve children fruits, vegetables and dairy products, as well as iron-rich foods.
- Plant vegetable and other food gardens in lead-free soil.
- Wash children's hands often, especially before meals, naps and bedtime.
- Serve snacks and meals to children at the table or in their highchairs.

Watch out for other sources of lead

Lead can also be found in soil, water, and products, such as keys, toys, and antiques.

- Have your drinking water tested for lead. Learn more: healthvermont.gov/water/lead
- Run water until cold for cooking, drinking and making formula.
- Keep children from playing in bare soil near roadways and older houses.
- Do not let children play with metal keys.
- Do not store food in open cans or pottery.
- Keep children away from certain hobbies, like making bullets or stained glass.
- Be aware of products that have been recalled by the Consumer Product Safety Commission (www.cpsc.gov).